

10 september 2017 (viering Heilig Avondmaal)

ZACHEUS GEROEPEN

Lukas 19, 1 t/m 10

‘En Jezus kwam Jericho binnen en ging er doorheen.’ Zo heel eenvoudig begint het Bijbelgedeelte dat wij hebben gelezen. Maar daar blijft het niet bij, nee, de weg die de Here Jezus door deze wereld gaat, verbaast steeds weer. Soms doet het je stilstaan van verwondering. Dan weer roept het allemaal vragen en gedachten op. Het brengt je steeds dichterbij Gods Koninkrijk. Dit korte fragment van Jezus’ weg door de wereld, deze enkele meters waarover Lukas ons vertelt, zullen ons vandaag ook brengen bij de Avondmaalstafel en een tipje van de sluier oplichten van het prachtige wat wij straks aan tafel mogen vieren.

De weg van Jezus door deze wereld is vol van ontmoetingen met allemaal mensen. Mensen zoals u en ik. Vandaag ontmoet Jezus de man Zacheus, een vermogend persoon, van beroep tollenaar. Van Zacheus wordt verteld dat hij zelf Jezus wilde zien. Waarom zou hij Jezus hebben willen zien? Zou het puur nieuwsgierigheid zijn geweest, omdat er inmiddels zoveel geruchten over Jezus de ronde deden? Of was het dieper, was het een verlangen om deze Man meer te leren kennen? Het kan er ook nog mee te maken hebben – zo verklaarde iemand – dat van Jezus werd gezegd dat Hij met tollenaars en zondaren omging. Dat was niet bepaald als compliment bedoeld, maar Zacheus zou dat natuurlijk wel hebben aangesproken: wie is die Man Die zoveel wonderen doet, Die heel bijzondere dingen zegt, maar Die ook om een of andere reden tollenaars opzoekt? Zacheus wil er in ieder geval best wat moeite voor doen om deze Jezus te zien. Als hij vanwege de mensenmassa niet bij Jezus in de buurt kan komen en het hem vanwege zijn geringe lengte ook niet lukt om over de hoofden heen te kijken... rent hij vast een stukje vooruit en klimt hij in een vijgenboom. Zacheus wilde hem blijkbaar echt zien.

Maar dan verspringt het perspectief. Tot nu toe zat Jezus slechts opgesloten in de mededeling dat Hij op doorreis was en zagen wij Zacheus aan het rennen en klimmen..., maar nu komt Jezus Zelf in beeld. Eerst horen wij dat Zacheus Jezus wilde zien, maar nu horen wij precies het tegenovergestelde: Jezus Die Zacheus wil zien. Want Jezus staat stil bij de boom en roept Zacheus bij de naam. ... Ik heb er altijd overheen gelezen, maar Jezus kende Zacheus dus bij naam. Ja, dat kan natuurlijk Zijn Goddelijke macht en wijsheid geweest zijn..., maar ik vind het wel heel betekenisvol om het hier zo te lezen. Jezus zag dus niet die tollenaar..., of dat kleine mannetje waar je grapjes over kunt maken, of die rijke stinkerd die jaloezie oproept... Jezus zag *Zacheus*. En Zacheus moet van Jezus uit de boom komen. Jezus wil bij hem op bezoek komen. Ja, op bezoek komen, dat werkwoord ‘verblijven’ (‘Ik moet heden in uw huis verblijven’) kan ook betekenen dat Jezus die op doortocht is zelfs de nacht bij hem wil overblijven. Wat een onverwachte

wending! Zacheus wilde een glimp van Jezus opvangen en hij krijgt... hij krijgt veel meer dan hij had verlangd, veel meer dan hij had verwacht, dan hij had durven dromen. Hij ontvangt... *Jezus Zelf!*

Jezus wil bij Hem op bezoek komen! Nou, Jezus zegt het met woorden die veel dieper gaan dan dat. ‘*Heden moet Ik in uw huis verblijven*’. Heden: nu is het moment aangebroken. Nu gaat er wat gebeuren! Heden moet Ik... Dat moeten laat zien dat het niet zomaar een toevallige ontmoeting of willekeurige keuze van Jezus was. Het is een Goddelijk moeten. Als er in het Evangelie over ‘Jezus’ moeten’ wordt gesproken, dan wordt daarmee de deur opgezet naar de hemel, dan mogen wij een klein stukje zien van Gods heilsplan, van Gods grote plan met deze wereld. Hier, op dit moment in Jericho, waar een kleine tollenaar in een boom is geklommen die eens een glimp van Jezus wilde opvangen..., hier wordt bij deze tot nog toe totaal onbekende Zacheus iets van Gods heilsplan, van Gods genadevolle bedoelingen met deze wereld zichtbaar. Hier, heden, op dit moment. Jezus komt *naar hem* toe. Jezus wil bij hem verblijf houden en een stukje van Zacheus’ leven delen. Jezus wil Zacheus’ leven vervullen en Zijn eigen leven aan hem geven. Zacheus’ leven mag Jezus’ leven worden en Jezus’ leven zal voortaan Zacheus’ leven zijn.

Deze schijnbaar toevallige ontmoeting met Zacheus, *die ten diepste dus zo had moeten zijn...*, vertelt ons op een heel mooie manier waar het vanmorgen in het Avondmaal omgaat. Want met het Avondmaal, in de uitnodiging die ik straks mag uitspreken om aan het Avondmaal te komen, zegt Jezus tegen u en jou: ‘heden, nu is het moment, dat Ik bij jou wil verblijven. Nu is het moment dat Ik Mijn leven met jou wil delen.’ Ik weet niet wat je van het Avondmaal vandaag verwacht. Of je er diepe gevoelens bij hebt. Of dat je hoofd er op dit moment helemaal niet naar staat, omdat je eigenlijk zoveel andere dingen aan je hoofd hebt. Wat Zacheus voelde en dacht, dat weten wij ook niet. Maar wat wel duidelijk werd, is *dat Zacheus veel meer ontving, dan hij verwachtte*. Hij wilde iets zien, iets horen, iets ervaren misschien ook wel... en hij ontving... *Jezus Zelf*. ... Dat is precies ook het wonder van het Avondmaal. Door dat stukje brood en die wijn, door die symbolische handelingen en die gesproken woorden mogen u en ik *Jezus Zelf* in ons leven ontvangen. Hij zet de stap naar jou toe. Hij ziet je. Zoals God Adam zag tussen de bladeren, zo zag Jezus Zacheus ook tussen de vijgenbladeren. Ik weet niet of hij zich verschoot hoor, ik weet niet of hij bang was, of zijn hart sneller ging kloppen toen Jezus bij de boom stilstond... maar Jezus zag hem... en riep hem bij zijn naam. ... Vandaag wordt u, word jij ook bij je naam geroepen. Er houdt iemand stil bij je levensboom. En Hij kijkt omhoog. De Goddelijke Zoon is zo diep gegaan voor ons, heeft Zich zo vernederd, dat Hij naar ons omhoog kijkt... ons bij de naam roept... Hij laat daarmee zien dat Hij ons door en door kent en Hij wil – onbegrijpelijk maar waar – in uw en jouw leven woning maken. Uw leven delen.

Deze korte geschiedenis is zo bemoedigend, zo hartverwarmend..., maar deze geschiedenis zet ons ook met lege handen. Want als Zacheus nadat hij uit de boom is geklommen gelijk al zijn goede

bedoelingen aan Jezus vertelt – ik zal de helft van mijn rijkdommen weggeven enzovoort – dan prijst Jezus Zacheus niet om zijn uitzonderlijke liefdadigheid en welwillendheid. Nee, Jezus zegt tegen de mensen om Hem heen: 'de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren is.'

Jezus laat in Zacheus zien dat Hij het verlorene zoekt. Jezus laat die heel diepe werkelijkheid zien. Hij confronteert ons met onze *verlorenheid*. Dat klinkt misschien heel hard en koud. Het is ook ernstig, een ernstige werkelijkheid: zonder God – zo zegt deze liefdevolle, opzoekende Jezus - zonder God zijn mensen verloren. Wij mensen denken het allemaal wel te kunnen, wij proberen er met ons leven wat van te maken... we doen ons best..., maar God zet er een streep door: zonder Mij ben je verloren! Je eigen gekozen wegen zijn doodlopende wegen. Letterlijk. Er valt misschien een hoop menselijke duisternis te camoufleren in deze wereld, maar zoals bij haast elke camouflage: door de naden heen zie je de werkelijkheid. Door de naden van al ons gecamoufleer zie je de bittere werkelijkheid van deze wereld: wij zijn zonder Gods genade, zonder Gods herstel, redding en vernieuwing verloren. ... Dat is de ernstige boodschap die Jezus hier onder de vijgenboom tegen de mensenmenigte vertelt. ... Deze boodschap geeft ook diepte aan de Avondmaalsviering. Het gaat in het Avondmaal ergens om. Om de redding van je leven. Om je eeuwig behoud. Je hele ziel en zaligheid...

We hebben de mensenmassa tijdens deze ontmoeting tussen Jezus en Zacheus nog even wat links laten liggen, maar van die mensenmassa om Jezus heen wordt je eigenlijk ook niet bepaald vrolijk... Wat een gegons en gefluister! 'Tsss..., hoe is het mogelijk?!... weer zoekt Jezus zo'n tollenaar op! Een tijdje geleden had Hij al bij Levi en zijn collega-tollenaars gegeten... en nu wil Hij weer een tollenaarshuis binnenstappen. Het lijkt wel alsof Hij het er gewoon om doet!' ... Inderdaad... Hij doet het erom. Want dit is het Evangelie! Zojuist had Jezus nog gezegd: 'het is gemakkelijker dat een kameel door het oog van een naald gaat, dan dat een rijke het Koninkrijk van God binnengaat.' Jezus had gewaarschuwd dat de poort tot Gods Koninkrijk heel nauw is, dat je er echt niet zomaar binnen kunt wandelen, dat je diep zult moeten bukken om binnen te komen. Maar hier zien wij hoe God het onmogelijke mogelijk maakt. De rijke Zacheus mag de Koning van het hemels Koninkrijk gewoon in zijn eigen tollenaarshuis ontvangen. Wat een prachtig Evangelie! Redding voor verloren mensen!

De mensenmassa vormde daarbij aanvankelijk een barrière voor Zacheus.... Nu, ik weet niet tegen wat voor barrières u en jij oplopen in het leven, of voor welke barrières je probeert weg te rennen om in een of andere boom te vluchten. Het kunnen soms barrières zijn, die bij het Avondmaal opeens weer opdoemen. Soms is het misschien de mensenmassa, waar je je heel onprettig in voelt. Je krijgt het benauwd tussen al die mensen in... of je komt er voor je gevoel juist niet tussen... mensen die net zoals toen in Jericho de rijen gesloten hebben, waardoor je achterblijft met jezelf. Het kunnen mensen zijn, die je laten voelen dat je heel klein bent..., mensen die uitstralen dat zij veel dichter bij Jezus staan dan jij... je kunt wat hen betreft de

boom in. Soms kan je je zo eenzaam voelen in de mensenmassa. ... Misschien ken je andere barrières, die bij een Avondmaalsviering heel lastig kunnen zijn. Schaamtegevoel. Of frustratie. Een bepaalde onrust die je heen en weer slingert. Of juist diepe vragen die je mee de diepte in trekken. Je kunt voor zulke barrières in je leven wegrennen, weg van de massa..., veilig de boom in. Maar vandaag word je door Jezus de boom uit geroepen. Jezus is blijkbaar zelf door die menselijke barrières heen gebroken om jou, om u vanmorgen te roepen... Hij heeft in Zijn leven en sterven Zelf al die barrières genomen om jou vanmorgen met je naam te roepen.

Ik vind het zo'n mooie en diepe geschiedenis... De korte geschiedenis begint met Zacheus die Jezus wilde zien. Er staat in het letterlijk Grieks: Zacheus zocht Jezus te zien. Zacheus *zocht* Hem. Maar aan het einde van deze geschiedenis staat de ontknoping: Jezus is gekomen om te *zoeken* en te redden wat verloren is. Zacheus zoektocht is omsloten door de grote zoektocht van de Zoon des mensen... om ons te redden... Zijn zoeken gaat aan ons zoeken vooraf. Ik weet niet of u op dit moment op zoek bent... of dat u voor de troepen uit aan het rennen bent ... of dat u zich veilig in een boom genesteld heeft... maar vandaag hoor ik door al het gemopper en gemaar van de mensenmassa Jezus' stem. Hij roept u. Hij roept jou. En Hij wil veel meer geven dan je voor mogelijk zult houden. Hij geeft Zichzelf. Vandaag is het moment dat Hij bij jou wil woning houden: 'Ik wil jouw leven, Mijn genade, Mijn liefde geven. Je was verloren, misschien voelde je je ook wel verloren..., maar Ik heb je gevonden!'

ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl